

Carta al Director.

El Museu Diocesà de Lleida, la Franja, Boi i Sixena

Els darrers dies, a través de la premsa escrita en general, es posa de manifest la confusió total que hi ha en els temes esmentats.

Es barreja La Franja amb Boi, els Bisbes amb el feligresos, Sixena amb el MD de Lleida, democràcia amb l'església Romana, la DGA amb la Generalitat, i Salamanca amb Lleida. enfrontant catalans amb aragonesos en una clara demostració de, la manca de objectivitat i d'informació i de la total politització que envolten aquestos temes.

Cal recordar que estem davant d'una qüestió interna de l'església (amos legals de les obres d'art reclamades), i aquesta es regeix per unes lleis i costums pròpies: el dret canònic. I no coneix de territoris, o països o nacions o estats, ja que el seu regne, "no es d'aquest mon". Van per lliure. Si això fos "exactament" així, cap problema ... ja s'ho faran. Però com que resulta que les administracions públiques civils, Generalitat, Diputació, Paeria, etc. han abocat diners per restaurar museus, locals i obres d'art, per construir i obrir museus diocesans, i els civils directament al sosteniment de l'església a través de la "x" de la declaració de la renda, em sembla que els civils tenim "molt" a dir.

Tenim en compte els antecedents (mai es feien les misses en català a la franja), els orígens (el bisbat de Lleida era el predecessor i successor del de Roda d'Isàvena), l'actitud del bisbe Malla (sempre ha estat a favor de la segregació de les parròquies de la franja i del "retorn" de les obres reclamades i, dirigeix el bisbat "català" amb més misses en castellà) i mirant un mapa (el 80 % del territori corresponia a Aragó), es veu enseguida que no ha estat pas una segregació, sinó que ara els lleidatans tenim la oportunitat de esdevenir "cristianament" catalans afegint-nos al bisbat de Solsona.

Que quin cost te aquesta oportunitat ? Doncs cal anomenar una comissió d'experts: arqueòlegs, historiadors, museòlegs, representants d'associacions artístiques, culturals i cíviques, politics, etc per determinar amb precisió, exactitud i científicament quines son les obres "en dipòsit" que pertanyien de sempre a les parròquies reclamades. Posteriorment fer una valoració del cost de rescat, restauració, salvaguarda i dipòsit de les esmentades peces, a càrrec d'una altre comissió d'experts, en base a que en pagaven allavorens, en el moment del "dipòsit" per evitar la seva dispersió, els antiquaris als legítims propietaris i que en cobraria avui Sothesby..... I un cop aclarit i posats d'acord, tots en professo cap a Torreciutat, perdó, vull dir a on ho designin els bisbes i comissions designades.

Qui compara Lleida amb Salamanca, no vol diferenciar entre una salvaguarda d'objectes despreciats pels seus "custodis" i codiciats per antiquaris i col·leccionistes i, un botí de guerra ("Catalunya perdió la guerra que ganó Espanya/Castella", Torrente Ballester dixit al balcó de l'ajuntament castellà).

No es pot comparar el tema de les reclamacions del bisbat de Barbastro-Montsó amb les pintures murals de Boi i les de Sixena per dos motius claus: de com van anar a parar a on estan ara i, pel destí futur que els espera.

Les pintures murals de Boi i del Pallars, van ser comprades per la Junta de Museus de Barcelona l'any 1919 a un grup de antiquaris encapçalats per Pollack i

per Plandiura, doncs el Bisbe de la Seu, l'arxipreste de Tremp i els rectors de Boi ja se les havia venut i cobrat una part.

Les pintures murals de Sixena (la resta que queda després del brutal incendi provocat per les turbes anticlericals de la CNT-FAI i del Comitè Revolucionari de Vilanova de Sixena el 8 d'agost de 1936) van ser arrencades, traslladades i salvades l'estiu de 1936 per la Junta de Museus de Barcelona (J.M.Gudiol i A.Llopart) a petició de les seves propietàries legítimes. Això va ser referendat públicament i legalment l'any 1983, amb l'aprovació del Vaticà i sense que ningú (DGA) s'hi oposés. Si no hagués estat per la ràpida, decidida i generosa actuació del Sr Gudiol, amb unes poques pluges haguessin acabat de desaparèixer per sempre més les petites i malmeses restes del més meravellós, i més ben conservat fins aleshores, monestir ibèric. I si la DGA vol passar pàgina al fet vergonyós de la destrucció "autògena" del monestir de Sixena, en comptes de reclamar a qui les van salvar, els ho ha de agrair públicament i explicar la veritat.

Quin destí els espera ? A on estan ara, continuaran com ara, ben resguardades, ben cuidades, ben restaurades i en exposició pública.

I si canvien de lloc ? Doncs hi ha un tal Leminyana a la Comisión de Expertos del bisbat de Barbastre-Montsó. El mateix que, durant els anys que van entre el robatori del seu amic l'Erick "el lladre" a la seva pròpia parròquia de Roda d'Isàvena i la rebuda a retoc de campanes del "repenedit", va fer desaparèixer de la Catedral de Roda d'Isàvena tot lo bo que no s'havien endut els lladres (hemeroteca 4/9/95). I que hi fan als USA un munt de retaules gòtics aragonesos ? Tremoleu.....

Encara que costi reconèixer-ho, gracies als de "Barcelona" (la Junta de Museus, Joaquim Folch i Torres, Pijoan, Gudiol, Ainaud de Lasarte, etc) tenim tot el que tenim ben a prop, a casa nostra, i això es el que avui permet aquestes reclamacions. Si no fos pels de Barcelona i pel bisbe Messeguer de Lleida, avui hauríem d'anar a les USA per veure tot allò reclamat, ...oi ?

Arxiu Izard-Forrellad de Lleida, febrer 2006.